

Қ А Р О Р И

ҲУКУМАТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Оид ба лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон
«Дар бораи маҳдуд намудани истифодаи маҳсулоти тамоку»

Мутобиқи моддаи 58 Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон
Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон қ а р о р м е к у н а д:

Лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маҳдуд
намудани истифодаи маҳсулоти тамоку» маъқул дониста шуда, ба
баррасии Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии
Тоҷикистон пешниҳод карда шавад.

Раиси
Ҳукумати Ҷумҳурии
Тоҷикистон

Эмомалӣ Раҳмон

ҚОНУНИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

ДАР БОРАИ МАҲДУД НАМУДАНИ ИСТИФОДАИ МАҲСУЛОТИ ТАМОКУ

Қонуни мазкур муносибатҳои ҷамъиятии вобаста ба маҳдуд кардани истифодаи маҳсулоти тамокуро бо мақсади ҳифзи солимӣ ва пешгирии беморшавии аҳоли танзим намуда, фаъолият оид ба истеҳсол, воридот, содирот ва фурӯши ин гуна маҳсулотро муайян менамояд.

Моддаи 1. Мафҳумҳои асосӣ

Дар Қонуни мазкур мафҳумҳои асосии зерин истифода мешаванд:

- **тамоку** - растани бисёрсола ва ё бутта, ки таркибаш дорои никотин ва дигар моддаҳои ба саломатии инсон зараровар буда, бо мақсади гирифтани ашёи хом барои истеҳсоли маҳсулоти тамоку коркард мешавад;

- **маҳсулоти тамоку** - маҳсулоти пурра ё қисман аз баргҳои тамоку тавре тайёршаванда, ки барои кашидан, хоидан, зери забон, байни лабҳо мондан ё ин ки бӯй кардан истифода бурда мешавад, аз ҷумла сигорҳо бо дудполо ва бе дудполо, папиросҳо, сигра ва сигарилла;

- **никотин** - моддае, ки дар таркиби тамоку буда (алкалоид, ки дар таркиби растаниҳои оилаи *Nicotiana* мебошад), тамокукашонро ба гирифтورشавии бемориҳои сактаи дил, сактаи майна, саратон ва ба пайдошавии гангрена оварда мерасонад;

- **истифодаи маҳсулоти тамоку** - кашидан, хоидан, зери забон ва байни лабҳо гузоштан, бӯй кашидани маҳсулоти тамоку, ки вобастагии организми инсонро аз никотин ба вучуд меоварад, ба

саломатии он, инчунин ба саломатии шахсоне, ки маҳсулоти тамокуро истеъмол намекунад, таъсири манфӣ мерасонад ва муҳити атрофро ифлос мекунад;

- **қатрон** - компоненти асосии маҳсулоти тамоку буда, дар таркибаш никотин надорад ва дорои хусусияти кансерогенӣ мебошад;

- **чузъи таркибӣ** (ингредиент) - моддаест (ба ғайр аз барг ва дигар қисмҳои тамоку), ки барои истеҳсоли маҳсулоти тамоку истифода бурда мешавад ва дар таркиби маҳсулоти тайёри тамоку, аз ҷумла дар шакли тағйирёфта вуҷуд дорад;

- **борбасти истеъмоли** - борбасти барои фурӯш ва ё борбасти аввалияи барои маҳсулот пешбинишуда, ки ба истеъмолкунандаи охирон фурӯхта мешавад, аз ҷумла қуттӣ ва блок;

- **регламенти техникӣ** - ҳуҷҷате (талаботи техникӣ, дастурҳои технологӣ, тавсияҳо), ки тибқи он маҳсулоту маснуот ва маводи ҳӯрокворӣ тайёр, нигоҳ, интиқол ва фурӯхта мешаванд.

Моддаи 2. Қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи маҳдуд намудани истифодаи маҳсулоти тамоку

Қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи маҳдуд намудани истифодаи маҳсулоти тамоку ба Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Қонуни мазкур, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ ва санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки онҳоро Тоҷикистон эътироф кардааст, иборат мебошад.

Моддаи 3. Иҷозатномадиҳии фаъолият оид ба истеҳсол, воридот, содирот, фурӯши яклухт ва чаканаи маҳсулоти тамоку

Иҷозатномадиҳии фаъолият оид ба истеҳсол, воридот, содирот, фурӯши яклухт ва чаканаи маҳсулоти тамоку мутобиқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи иҷозатномадиҳӣ ба баъзе намудҳои фаъолият» амалӣ карда мешавад.

Моддаи 4. Танзими фаъолият оид ба истеҳсол, воридот, содирот, фурӯши яклухт ва чаканаи маҳсулоти тамоку

1. Истеҳсол, воридот, содирот, фурӯши яклухт ва чаканаи маҳсулоти тамокуе, ки миқдори моддаҳои зараровар дар онҳо аз меъёрҳои гигиени аз ҷониби мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли тасдиқшуда зиёданд, манъ мебошад. Нишондиҳандаҳои моддаҳои зараровар дар таркиби маҳсулоти тамоку барои сигорҳо бо дудполо ва бе дудполо аз 10 миллиграмм қатрон ва 1,0 миллиграмм никотин ба як дона сигор зиёд буда наметавонад.

2. Борбасти истеъмолии ҳама гуна маҳсулоти тамоку, аз ҷумла дар дохили ҷумҳурӣ истеҳсолшуда, аз хориҷа воридшуда ва ё барои савдои озод пешбинишуда дар асоси талаботи регламенти техникӣ бояд навиштаҷоти асосӣ ва иловагии огоҳикунанда оид ба зарари истифодаи маҳсулоти тамоку дошта бошад.

3. Ҳар борбасти истеъмолии маҳсулоти тамоку бояд огоҳии асосиро оид ба зарари истифодаи маҳсулоти тамоку, ки ба талаботи зерин ҷавобгӯ аст, дошта бошад:

- дорои матн ва расм бошад;

- дар қисмати болоии зиёдтари рӯи борбасти истеъмолий, дар ҳар ду тарафи борбасти истеъмолий ва на кам аз 50 фоизи сатҳи умумии ҳар ду тараф ҷойгир бошад;

- навиштаҷот дар қисми поёнии тарафи пеш бо забони давлатӣ ва дар қисми поёнии тарафи муқобил метавонад бо забонҳои дигар бошад.

4. Маълумоти иловагии огоҳикунанда бояд дорои матн оид ба мавҷуд будани пайвастагиҳои захрҳо, моддаҳои кансерогенӣ дар паҳлуи борбасти истеъмолии маҳсулоти тамоку бо ранги аз навиштаҷоти борбасти истеъмолий равшантар дарҷ гашта, на камтар аз 17 фоизи сатҳи паҳлуии борбасти истеъмолии маҳсулоти тамокуро ишғол намояд.

5. Ангораи расмҳо ва матни маълумоти асосии огоҳикунанда оид ба зарари истифодаи маҳсулоти тамоку ва мазмуни матни огоҳикунии

иловагӣ оид ба зарари тамоку аз тарафи мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли тасдиқ карда мешавад.

6. Маълумоти дар борбасти истеъмолии ҳамаи намудҳои маҳсулоти тамоку дарҷгардида, набояд ҳар гуна истилоҳот, тавсифҳо, нишонаҳо, рамзҳо ва дигар аломатҳоро, ки бевосита ё бавосита оид ба камзарар будани маҳсулоти тамоку нисбат ба дигар маҳсулоти тамоку таассуроти бардурӯғ ба вучуд меорад, дар бар гирад. Аз ҷумла маълумоти зикргардида бояд чунин калимаҳо ё ибораҳо ба мисли «дорои миқдори ками қатрон», «сабук», «хеле сабук», «камтаъсир», «экстра», «ултра», ҳамчунин калимаҳо, нишонаҳо ва рамзҳои, ки маҳсулоти тамокуро бо маҳсулоти хӯрокворӣ (иловагиҳои ғизоӣ) шабоҳат медиҳанд ё бевосита ё бавосита вобаста ба таъми маҳсулоти хӯроквориро (иловагиҳои ғизоӣ) доштани маҳсулоти тамоку таассуроти бардурӯғ ба вучуд меоранд, дар бар нагирад. Маълумоте, ки дар борбасти истеъмолии маҳсулоти тамоку дарҷ гардидааст, набояд дорои акси маҳсулоти хӯрокворӣ, доруворӣ, гиёҳҳои шифобахш, инчунин калимаҳо ё ибораҳои бошад, ки бевосита ё бавосита маҳсулоти тамокуро бо маҳсулоти хӯрокворӣ, доруворӣ ё гиёҳҳои шифобахш шабоҳат диҳанд.

7. Дар борбасти истеъмолии ҳамаи намудҳои маҳсулоти тамоку дарҷ намудани чунин маълумот манъ аст:

- истифодаи маҳсулоти тамокуи мазкур (намуди маҳсулоти тамоку) хавфи пайдоиши бемориҳои, ки ба истифодаи маҳсулоти тамоку вобастагӣ доранд, кам мекунад;

- маҳсулоти тамокуи мазкур (намуди маҳсулоти тамоку) нисбат ба дигар маҳсулоти тамоку (дигар намуди маҳсулоти тамоку) ба саломатӣ зарари камтар дорад;

- хавфи пайдо шудани бемориҳои ба истифодаи маҳсулоти тамокуи мазкур (намуди маҳсулоти тамоку) вобаста бо сабаби хориҷ шудани моддаи махсус ҳангоми истифодаи маҳсулоти тамоку кам карда шудааст.

8. Нисбат ба навиштаҷоти дар борбасти истеъмолии ҳамаи намудҳои маҳсулоти тамоку дарҷшаванда талаботи зерин пешниҳод карда мешавад:

- навиштаҷот бояд дақиқ ва осон хондашаванда бошад;
- навиштаҷот тавре бояд ҷойгир шуда бошад, ки ҳангоми кушодани борбасти истеъмоли пуррагии навиштаҷот таъмин гардад;
- навиштаҷот набояд дар пардаи борпечи шаффоф ё маводи бастабандии дигар чоп шуда, бо маълумоти дигари чопшуда аз нав пӯшонидани шавад.

9. Ҳангоми истеҳсоли ҳамаи намудҳои маҳсулоти тамоку ба сифати ҷузъи таркибӣ (ингредиент) истифода бурдани моддаҳои мувофиқи номгӯе, ки аз тарафи мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли таҳия ва тасдиқ карда мешавад, иҷозат дода намешавад.

Моддаи 5. Манъ кардани фурӯши маҳсулоти тамоку

1. Фурӯши маҳсулоти тамоку дар дохили биноҳо ва ҳудуди онҳо, инчунин бо истифодаи дастгоҳҳои автоматӣ ва дар масофаи на камтар аз сад метр аз ҳудуди муассисаҳои тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли, низоми маориф, фарҳангӣ, варзишӣ ва иттиҳодияҳои динӣ манъ аст.

2. Фурӯши маҳсулоти тамоку дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ба шахсоне, ки ба синни 18 - солагӣ нарасидаанд, иҷозат дода намешавад. Дар сурати шубҳа пайдо кардани фурӯшанда ба синну соли харидори маҳсулоти тамоку, фурӯшанда вазифадор аст, ки аз харидор ҳуҷҷати тасдиқкунандаи синну соли ӯро талаб намояд. Агар аз ҷониби харидор ҳуҷҷати тасдиқкунандаи синну соли ӯ пешниҳод нагардад, фурӯшанда уҳдадор аст, ки фурӯхтани маҳсулоти тамокуро ба ӯ рад намояд.

3. Фурӯши сигарету папирос, ки дар борбасти истеъмоли аз бист дона кам мебошанд, фурӯши донабайгӣ сигарету папирос, инчунин фурӯши маҳсулоти тамоку бе борбасти истеъмоли ва ҳуҷҷатҳои тасдиқкунандаи сифати маҳсулоти тамоку манъ аст.

4. Истеҳсол, фурӯш ва паҳнкунии маҳсулоте, ки маҳсулоти тамокуро иваз (сохтакорӣ) мекунад, манъ аст.

5. Дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон паҳн кардани маҳсулоти тамоку дар байни аҳоли ба таври ройгон ё ба ивази ягон мол, хизматрасонӣ ва ё фуруши он дар дохили маҷмуи маҳсулоти ғайритамоку манъ аст.

Моддаи 6. Манъи истифодаи маҳсулоти тамоку дар дохили биноҳо

1. Истифодаи маҳсулоти тамоку дар дохили биноҳои маъмурӣ, ҳуҷраҳои кори ташкилотҳои давлатӣ ва ғайридавлатӣ, муассисаҳои тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли, фарҳангӣ, динӣ, варзишӣ, таълимӣ, истироҳатгоҳҳо, меҳмонхонаҳо, хобгоҳҳо, иншооти муассисаҳои хӯроки умумӣ, толорҳое, ки дар онҳо чорабиниҳои ҷамъиятӣ ва фарҳангӣ фароғатӣ гузаронида мешаванд, даромадгоҳҳои биноҳои истиқоматӣ, лифтҳо, гузаргоҳҳои зеризаминӣ, толорҳои фурудгоҳҳо, вокзалҳои роҳи оҳан ва нақлиёти автомобилӣ, инчунин дар дохили нақлиёти ҷамъиятӣ ва нақлиёте, ки дар он кӯдакони то 16 - сола ҳузур доранд, ба истиснои ҷойҳои махсус ҷудокардашуда манъ аст.

2. Дар асоси дархост мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли барои дар муассисаҳои ислоҳӣ, беморхонаҳои бемориҳои рӯҳӣ, хонаҳои пиронсолон ва маъҷубон таҷҳизонидани ҷойҳои махсуси истифодаи маҳсулоти тамоку розигӣ медиҳад.

3. Корфармо бояд ҷиҳати ҷиҳозонидани ҷойҳои махсус барои истифодаи маҳсулоти тамоку чораандешӣ намояд.

Моддаи 7. Тарғиби зарари истифодаи маҳсулоти

тамоку

1. Мақомоти ваколатдори давлатӣ дар соҳаи тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли, фарҳанг, маориф ва илм, варзиш ва оид ба

дин вазифадоранд, ки тавассути воситаҳои ахбори омма, филмҳои таълимӣ, воситаҳои аёни ва буклету расмҳои иттилоотони аҳолиро оид ба зарари истифодаи маҳсулоти тамоку ба саломатии инсон ва оқибатҳои ноговори он ба генофонди миллӣ мунтазам ба роҳ монанд.

2. Бо мақсади иҷрои Қонуни мазкур дар барномаҳои таҳсилоти умумӣ мавзӯҳои дахлдор вобаста ба таъсири манфии истифодаи маҳсулоти тамоку ба саломатии инсон пешбинӣ мешаванд.

3. Барномаҳои омодагӣ ва бозомӯзии кормандони соҳаи тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли, фарҳанг, маориф ва илм, варзиш ва оид ба дин бояд дорои мавзӯи оид ба иттилоотони аҳоли дар бораи зарари истифодаи маҳсулоти тамоку ва усулҳои мусоидат намудан ба пешгирии истифодаи маҳсулоти тамоку бошанд.

4. Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли бояд дар муассисаҳои тандурустӣ амалӣ шудани хизматрасониҳо доир ба ташхис, машваратдиҳӣ, пешгирӣ ва табобати шахсони ба тамоку вобастагидоштаро мусоидат намояд.

5. Рекламаи тамоку ва маҳсулоти тамоку мутобиқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи реклама» манъ аст.

Моддаи 8. Ҷавобгарӣ барои риоя накардани талаботи

Қонуни мазкур

Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ барои риоя накардани талаботи Қонуни мазкур бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд.

Моддаи 9. Дар бораи аз эътибор соқит донишани Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маҳдуд намудани истифодаи маҳсулоти тамоку»

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 29 декабри соли 2010 «Дар бораи маҳдуд намудани истифодаи маҳсулоти тамоку» (Ахбори

Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с. 2010, №12, қ.1, мод. 811; с. 2013, №3, мод. 192), ба истиснои моддаи 4 аз эътибор соқит доништа шавад. Моддаи 4 пас аз мавриди амал қарор гирифтани муқаррароти қисми 2 моддаи 10 Қонуни мазкур аз эътибор соқит доништа шавад.

Моддаи 10. Тартиби мавриди амал қарор додани Қонуни мазкур

1. Қонуни мазкур, ба истиснои моддаи 4 он, пас аз интишори расмӣ мавриди амал қарор дода шавад.

2. Моддаи 4 Қонуни мазкур баъди дувоздаҳ моҳ пас аз интишори расмиаш мавриди амал қарор дода шавад.

Президенти

Эмомалӣ Раҳмон

Ҷумҳурии Тоҷикистон